

Inv. nr. B 315

VILHELM HAMMERSHØI (1864-1916)
PORTRÆT AF EN UNG PIGE. KUNSTNERENS SØSTER, ANNA
HAMMERSHØI, 1896
KUL OG KRIDT PÅ PAPIR

54 X 42 CM

Vilhelm Hammershøi skabte flere kultegninger efter egne værker, deriblandt denne tegning, som forestiller hans to år yngre søster Anna Hammershøi (1866-1955). Værket er udført efter det store oliemaleri,¹ som den dengang blot 21-årige Hammershøi debuterede med på Charlottenborgs Efterårsudstilling i 1885, og som kom til at varsle et brud med tidens ellers så dominerende naturalistiske tendenser i dansk kunst.

Hammershøi har skildret sin søster i en forskudt positur og placeret hende i et ubestemmeligt rum. Man kan hverken se, hvor hun sidder, hvad hun sidder på, eller hvad hun kigger mod. Anna Hammershøi er iført en sort kjole, der står i kontrast til de bløde, let slørede omgivelser og overgange i værket, der er præget af en afdæmpet farveholdning og lyssætning.

I 1885 håbede Hammershøi at vinde Den Neuhausenske Præmie, der hvert år uddeltes af Kunstakademiet på baggrund af en bunden opgave, der i 1885 lød på: ”Dameportræt. Knæstykke, naturlig størrelse”. Men selvom han til fulde havde levet op til opgavens beskrivelse med sit maleri, blev han ikke præmieret. Tværtimod. Hans portræt blev anset for både at være højst utraditionelt og malerisk ubegribeligt.²

I protest mod udstillingskomitéens manglende anerkendelse af Hammershøis spirende talent og originalitet startede hans kunstnerkolleger – deriblandt P.S. Krøyer og L.A. Ring – en underskriftsindsamling, som blev et startskud til oprøret mod de akademiske autoriteter. Det førte bl.a. til, at Hammershøi sammen med flere kunstnerkolleger stiftede Den Frie Udstilling i 1891, hvis forbillede var den franske Salon des Refusés. Den Frie Udstilling blev en væsentlig dansk udstillingsplatform for Hammershøi gennem hele hans virke.

¹ *Vilhelm Hammershøi, Portræt af en ung pige. Kunstnerens søster. Anna Hammershøi, 1885, Den Hirschsprungeske Samling.*

² *Annette Rosenvold Hvidt og Gertrud Oelsner: Vilhelm Hammershøi: på sporet af det åbne billede, København 2018, s. 102.*

Publiceret i:

Sophus Michaëlis og Alfred Bramsen: *Vilhelm Hammershøi. Kunstneren og hans værk*, København 1918, kat.nr. 30, s. 83;

Hanne Finsen, Inge Vibeke Raaschou-Nielsen: *Vilhelm Hammershøi: en retrospektiv udstilling*, Ordrupgaard, Charlottenlund 1981, kat.nr. 55, s. 83;

Hanne Finsen og Inge Vibeke Raaschou-Nielsen: *Vilhelm Hammershøi – painter of stillness and light*, Wildenstein, New York og Phillips Collection, Washington, København 1983, kat.nr. 32, s. 35;

Poul Vad i Kjeld von Folsach and Nana Lund (red.): *Dansk kunst i Davids Samling – fra Philipsen til Saxbo*, København 1995, kat. 32, s. 94-95;

Tone Sinding Steinsvik, Ida Lorentzen, Bente Scavenius: *Den forunderlige stillheten: Ida Lorentzen (f.1951), Vilhelm Hammershøi (1864-1916)*, Stiftelsen Modums Blaafarveværk, Modum 2005, kat.nr. 38, s. 61;

Henrik Wivel: *Hammershøi i Davids Samling*, København 2017, s. 64-65;

Annette Rosenvold Hvidt og Gertrud Oelsner: *Vilhelm Hammershøi. På sporet af det åbne billede*, København 2018, s. 330-331;